

Utbildningsinspektion i Slussfors skola förskoleklass och grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Slussfors skola och besökt skolan den 16 och 17 mars 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument från kommunen och från Slussfors skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Slussfors skola intervjuades skolans rektor, lärare, personal ansvarig för service- och administration, företrädare för elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte ett antal lektioner i olika årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Slussfors skola	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	18
Skolbarnsomsorg	18
Förskoleklass	10
Grundskola	30

Utbildningen på Slussfors skola omfattar förskola, förskoleklass och årskurserna 1–6 samt ett lokalintegrerat fritidshem. Storumans kommun individintegrerar alla särskoleelever i deras hemskola. Så sker även i Slussfors. Av skolans 40 elever åker flertalet skolskjuts varje dag.

Den pedagogiska personalen arbetar i två arbetslag med indelningen förskolan samt förskoleklass och grundskola. Eleverna är organiserade i åldersblandade klasser med indelningen 1–2, 3–4 samt 5–6. Årskurserna 3–6 har ibland gemensam undervisning.

Skolan i Slussfors är tio år gammal. Arkitekturen medger en flexibel användning av lokalerna. Maten lagas på skolan och eleverna äter i sina klassrum. Skolbiblioteket och kommunbibliotekets filial är integrerade. Skolans gymnastiksal används flitigt för både skolans aktiviteter och föreningsverksamhet.

Skolgårdens baksida är rymlig. Ett projekt att utveckla skolgården har bland annat resulterat i att ett föräldraråd bildats på skolan.

Slussfors skola ligger 68 km från Tärnaby och 65 km från Storuman. Eleverna väljer att åka till en av dessa orter när de börjar årskurs 7.

Slussfors skola leds av en rektor på 25 procent. Rektorn arbetar övrig tid som lärare på skolan. Förutom en lärare med ansvar för skolans budget finns på skolan inget administrativt stöd.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Slussfors skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Som helhet erbjuder Slussfors skola utbildning av god kvalitet. Den pedagogiska personalen har adekvat utbildning och skolans personella och materiella resurser är goda. Skolan saknar arbetsplan och upprättar inga kvalitetsredovisningar.

Skolan karaktäriseras av en varm atmosfär med trygga elever. Samarbetet mellan elever och vuxna är mycket gott. Föräldrarna till de äldre barnen känner till målen för utbildningen.

Skolan redovisar inte elevernas kunskapsresultat förutom resultaten på de nationella proven. Eleverna samlar arbeten i en portfolio. Detta sker inte struktu-

rerat och används inte för analys av elevernas kunskapsutveckling. Resultat av lärarnas uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen efterfrågas inte av rektorn eller förvaltning och nämnd.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på Slussfors skola inom följande områden:

- Uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.
- Elevernas möjlighet till inflytande över arbetssätt och arbetsformer samt innehållet i undervisningen.
- Rektorn bör tydligare ta ledningsansvaret för den pedagogiska utvecklingen på skolan.
- Slussfors skola måste säkerställa att eleverna får sin garanterade undervisningstid i enlighet med timplanen.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Slussfors skola saknar arbetsplan för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen. Skolan saknar också kvalitetsredovisning (2 kap. 23 § grundskoleförordningen och 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Vid Slussfors skola går elever från den ordinarie undervisningen för att undervisas i sitt modersmål (2 kap. 10 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2

Kunskaper

Inspektionen visar att Slussfors skola saknar systematik och metoder för att redovisa elevernas kunskapsutveckling och måluppfyllelse i andra ämnen än svenska, engelska och matematik. Kommunen begär inte in någon redovisning av kunskapsresultaten i andra ämnen. Elevernas kunskapsutveckling och resultat blir därmed enligt inspektörerna svåra att bedöma. Flertalet elever har dock nått godkända resultat på de nationella proven för årskurs 5 i svenska, engelska och matematik.

Eleverna använder en form av portfolio för att samla sina arbeten. Detta sker dock sporadiskt och ligger sällan till grund för att analysera elevernas kunskapsutveckling.

Normer och värden

Samarbetet mellan alla vuxna på skolan fungerar som en bra modell för eleverna. De äldre eleverna vid Slussfors skola tar ansvar för de yngre när skolan arbetar i åldersblandade grupper och vid exempelvis gemensamma utomhusaktiviteter. Detta medför att skolmiljön är trygg och eleverna trivs i skolan vilket

bland annat visar sig genom att alla elever har förtroende för varandra. Om kränkningar inträffar så kontakter läraren berörda föräldrar omgående.

Elevernas möjlighet till inflytande varierar mellan olika klasser och lärare. Ges eleverna möjlighet att ta ansvar så fungerar det oftast bra. Varje klass har en särskild låda dit eleverna kan lägga lappar om sådant som de tycker inte fungerar på raster och lektioner. Detta diskuteras sedan på klassråden.

Vid sista utvecklingssamtalet i årskurs 6 får elev och föräldrar avgöra vad som skall föras vidare till mottagande lärarlag. En överlämnandekonferens hålls under vårterminen innan eleverna slutar årskurs 6.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen, Lpo 94, och i andra författningar för grundskolan. Inspektörerna bedömer att verksamheten fungerar väl inom de granskade områdena men vill särskilt ta upp följande.

Arbetsmiljö och delaktighet

Elevernas arbetsmiljö är god. Skolbyggnaden är endast tio år gammal och utrustningen är ny håller hög standard. Skolgården används flitigt under elevernas raster. Det finns gemensamma regler för rastaktiviteterna och grupp-specifika för hur eleverna skall uppträda i klassrummen. Det pågår ett arbete med att omformulera skolans trivselregler till positiva påståenden.

De äldre eleverna har klassråd regelbundet. Vid behov samlas alla elever för att diskutera frågor av gemensamt intresse. Slussfors skola saknar elevråd och elevskyddsombud. Eleverna bestämmer gemensamt matsedeln under en vecka per termin vilket är mycket populärt.

Föräldrar till de äldre barnen har kunskap om de nationella målen. Eleverna saknar den kunskapen och elevernas delaktighet i val av stoff och arbetssätt varierar mellan olika lärare. Eleverna deltar vanligen inte i planering av det gemensamma arbetet. Däremot har eleverna varje vecka en timme med eget planerat arbete i svenska, engelska och/eller matematik, så kallat "EPA". Eleverna har också en hel "EPA-vecka" per termin.

Skolan har en handlingsplan mot kränkande behandling som innehåller både ett förebyggande arbete och situationen att vuxna kan kränka barn.

Vid skolan har man ett nystartat föräldraråd med regelbundna träffar. Rådet har bl.a. arbetet med handlingsplanen mot kränkningar, skolgårdens utveckling och timrande av en "gapakoja", en rastkoja med tre väggar, till skolskogen.

Slussfors skola har en hemsida som är både informativ och estetiskt tilltalande. Utvecklingssamtal, kontaktböcker och veckonytt fungerar bra.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

Personalen samarbetar för att det skall bli så bra som möjligt för eleverna. Mycket av skolarbetet har föräldrar och andra utanför skolan som mottagare. Exempelvis redovisas musikundervisningen vid minikonsalter och hem- och konsumentkunskapen har avslutats med en föräldramiddag. På skolan hemsida finns elevernas skoltidning. Eleverna i årskurserna 4–6 lägger in skrivalster och skriver om vad som händer på skolan under året.

Slussfors skola arbetar mycket i skolskogen. Skolarbetet blir på så sätt mera konkret vilket uppskattas av såväl elever, föräldrar som personal.

Individanpassning och stöd

På skolan finns en ”liten grupp” där ett fåtal elever får extra stöd och hjälp 40 minuter varje dag. Elever som har behov av specialishjälp får sådan av en ambulerande specialpedagog. Hon handleder personalen och har utbildning i teckenspråk, en kunskap som personalen vid skolan behöver.

Åtgärdsprogram finns för elever i behov av stöd. De följs upp och åtgärder samt ansvar finns tydligt beskrivna. Åtgärdsprogram upprättas tillsammans med föräldrarna.

Elevvårdskonferenser hålls vid behov, men inget behov har förevarit detta läsår. Vid tidigare elevvårdskonferenser har inte protokoll förts. Skolan måste säkerställa att detta framledes genomförs

Personalen arbetar inte med individuella utvecklingsplaner. De har blivit lovade kompetensutveckling för detta uppdrag men vid inspektionen har de ännu inte fått någon.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Utvecklingssamtalen fungerar bra men vid inspektionen framkom önskemål om ökad tydlighet från skolans sida.

Elevernas kunskapsutveckling dokumenteras inte. Inspektionen visar att dokumentation av utvärderingar av undervisningen saknas. Det finns ingen systematisk uppföljning och analys av skolans samlade kunskapsresultat och utvecklingen av normer och värden.

Lärarna för de yngre eleverna arbetar med att göra ett material som på ett både konstnärligt och humoristiskt sätt skall användas för att följa upp elevernas läs- och skrivutveckling.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Skolan saknar arbetsplan och kvalitetsredovisning. Vid inspektionstillfället pågår en diskussion om hur skolans arbetsplan skall skrivas.

Lärarna är medvetna om att de skulle behöva bli bättre när det gäller dokumentation av elevernas lärande och få hjälp med att utveckla arbetet inom särskolan.

Skolledning och intern kommunikation

Rektorn använder mycket av sin skolledartid till olika konferenser. Eftersom alla lärare på skolan ansvarar för helheten så innebär det problem när rektorn måste använda sin undervisningstid till rektorsarbete.

Rektorn leder en arbetsplatsträff med all personal en kväll per månad. Träffarna bedöms vara värdefulla av alla berörda. Slussfors skola har en föredömligt tydlig ansvarsfördelning mellan personalen. Rektorn träffar kontinuerligt personal i skolan och på förskola och fritidshem samt förvaltning. Då skolan är liten håller rektorn sig förtrogen med det dagliga arbetet. Inspektionen visar att rektorn inte fått förutsättningar för att ta ansvar för den pedagogiska utvecklingen på skolan.

Lärlaget hjälps åt att skriva Veckonytt för intern kommunikation och för information till föräldrar och elever. Dessutom finns i skolan korridor en dator med ett aktuellt bildspel där även dagsaktuell information finns.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som grundskolan skall erbjuda, information om utbildning; personal samt läromedel, pedagogiska materiel och utrustning. Bestämmelser finns i bl. a. skollagen.

Tillgång till en likvärdig utbildning

Eleverna vid Slussfors skola har undervisning i teknik samt hem- och konsumentkunskap i årskurs 4 respektive 5–6.

Eleverna röstar varje termin fram ämnen för elevens val. Vid inspektionen har eleverna idrott, skapande verksamhet och teckenspråk.

Rektorn kan inte garantera att eleverna vid Slussfors skola får den undervisningstid i respektive ämne som de är berättigade till då ingen aktuell timplan finns. På Slussfors skola sker ingen undervisning i moderna språk. Detta innebär svårigheter för de elever som väljer att börja på Skytteanska skolan i årskurs 7 där undervisningen i moderna språk startat redan i årskurs 6. Trots detta saknas en planering för hur eleverna från Slussfors skola skall få extra hjälp för att på ett likvärdigt sätt kunna tillgodogöra sig undervisningen i moderna språk.

Vid inspektionen känner eleverna till när och hur de skall få information om sin fortsatta utbildning i årskurs 7 vid Röbro skolan i Storuman respektive Skytteanska skolan i Tärnaby. De vet även vilka val de skall göra.

Skolan har inte gjort någon inventering för att ta reda på vilka elever som har rätt till modersmålsundervisning. Skolan informerar inte alla föräldrar om denna rättighet. Modersmålsundervisning i sydsamiska sker via datoruppkoppling. Eleverna förväntas kunna följa undervisningen utan stöd från någon vuxen på skolan. De elever som har modersmålsundervisning går ifrån ordinarie undervisning.

Föräldrarna betalar inga avgifter för elevernas utbildning. Eleverna gör ibland skolresor tillsammans med föräldrarna. För att få medel till dessa resor så ord-

nar skolan gemensamma aktiviteter där eleverna bland annat säljer bröd som de själva tillverkat under hemkunskapslektionerna.

Personal

I Slussfors skola och förskola finns 14 medarbetare, varav 9 är pedagoger. Alla har formell behörighet. Skolan har en ambulerande specialpedagog. Lärartätheten är 9,01 per 100 elever. Föräldrarna uttrycker sin uppskattning över lärarnas kompetens, samarbete och förhållningssätt.

Rektorn har inte genomgått rektorsutbildning. Kommunen erbjuder rektorn kompetensutveckling för att genomföra sitt rektorsuppdrag.

Nyanställd personal har inte uppmanats att lämna utdrag ur belastningsregistret.

Materiella resurser

Eleverna i Slussfors skola har tillgång till böcker och annan tidsenlig utrustning för sin utbildning. Det finns datorer i tillräcklig mängd. Alla elever får utbildning i hur datorerna skall användas. Skolbiblioteket är integrerat med kommunbibliotekets filial.

Datum
2006-08-22

Ort
Umeå

Britta Olsson

Gunhild Larsson